

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 63

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

גדולה לגימה שמרחקת את הקרובים ומקרבת את הרחוקים

מה יכול להשיג האדם עם מעט קמח ומים?
מתוך הרצאה של הרב אמנון יצחק

הרעים (שמות ב יט), אז הוא אומר להן: **"קראן לו נאכל לחם"** (שמות ב כ) מדוע אינכן קוראות לו שיכנס לאכול לחם. ובזכות **'הלגימה'** והפיתה שיתרו נתן למשה רבנו לאכול, זכה להיות חותן משה, זכה שתכתב פרשת יתרו על שמו בתורה, וזכה שמבני בניו ישבו בלשכת הגזית בירושלים בבית המקדש. וכל זה בגלל מה? פיתה. אם כן; **'גדולה לגימה שמקרבת את הרחוקים'**

עם קמח ומים אפשר לזכות להיות חותן משה. מישהו היה מעלה על הדעת שבפיתה הוא יכול להגיע למעמד כזה?

'גדולה לגימה' עד ש'שגגתו עולה זדון'.

"שאל ויהונתן הנאִהִים והנְעִימִים בְּחֵיקָם ובמִוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ" (מתוך קינת דוד לשאול ויהונתן, שמואל ב פרק א כג).

אהבת דוד ויהונתן היתה אהבה שאינה תלויה בדבר, אהבת נפש אמיתית. יהונתן מסכן את נפשו עד מות בזה שהוא מעלים מאביו את בריחתו של דוד ומסייע לדוד לברוח מאביו שאול. שולח יהונתן אות עם החיצים אל דוד: **"כִּי כָלְתָה הָרֶעֶזָה"** (שמואל א פרק כ) כדי שיברח ומצילו. שאול בעצמו פוגע כמעט ביהונתן בנו בגלל שהוא עוזר לדוד. יהונתן אוהב את דוד אהבת אמת ומוותר על המלכות שלו בשביל דוד. יהונתן הוא בנו של שאול הצריך למלוך אחריו והוא מוותר על

קיימים בזכות זה שאברהם הציל את לוט. עם מידות כאלה רעות אי אפשר להתקרב לעם ישראל. עם ישראל הם ביישנים רחמנים וגומלי חסדים, וכפויי טובה לא יכולים לבא **"בְּקֶהַל ד'**". ראו כמה **'גדולה לגימה שמרחקת את הקרובים'**.

'גדולה לגימה שמקרבת את הרחוקים'

ליתרו אין שום קשר לעם ישראל. הוא היה כהן מדין ועבד כל עבודה זרה. היה לו קהל חסידים ומאמינים גדול שהלכו אחריו. יום אחד הוא החליט שהוא פורש מעבודה זרה. כל כך שנאו אותו על זה, שהוא הביאם להאמין בעבודה זרה ואחר כך פרש, עד שהתנכלו לבנותיו. בדיוק כשמגיע משה רבנו בבריחתו ממצרים אל הבאר הוא מציל את בנות יתרו מיד הרועים. לאחר מכן הן נכנסות אצל אביהן ואומרות לו: **"אִישׁ מִצְרֵי הִצִּילֵנוּ מִיַּד**

הגמרא בסנהדרין (דף קג :) אומרת: **'א"ר יוחנן משום רבי יוסי בן קסמא: גדולה לגימה שהרחיקה שתי משפחות מישראל' שנאמר: "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים"** (דברים כג ה) ורבי יוחנן דידיה אמר: **'מרחקת את הקרובים ומקרבת את הרחוקים ומעלמת עינים מן הרשעים ומשרה שכונה על נביאי הבעל ושגגתו עולה זדון'**.

מה זה גדולה לגימה? - הכנסת אורחים.

כל כך **'גדולה לגימה'** שהיא מרחקת את הקרובים'.

עמון ומואב קרובים שלנו, צאצאיו של לוט, בן אחיו של אברהם, ארבע מאות שנה לאחר אברהם, הם כבר שכחו את הכרת הטוב לזרעו של אברהם שהציל את לוט מסדום. וכשעם ישראל יוצאים ממצרים, עוברים במדבר ורוצים להכנס לארץ ישראל הם צריכים לעבור דרכם ועמון ומואב לא יוצאים לקראתם לקדם אותם **"בְּלֶחֶם ובמים"**. עם ישראל לא היו זקוקים ללחם ולמים שלהם, כיון שהיו אוכלים את המן ובארה של מרים מתגלגלת איתם, אבל התורה אומרת: **"על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים"** (דברים כג ה) הם נדחו מלהכנס תחת כנפי השכינה. **"לא יבא עמוני ומואבי בקהל ד'.. עד עולם"** (דברים פרק כג ד). עד עולם ולנצח נצחים הם וזרעם אחריהם לא יכולים לבא בקהל ה', לא יכולים להתחתן עם אשה מישראל ויבואו להם בנים בקהל ישראל.

הם נהגו בכפיות טובה, שהרי הם

שו"ת 'חברותא'

סדר נעילת הנעלים וטעמו

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

מערכת 'חברותא' מיוחדת לגנזי המלך

שבת דף ס"א ע"א

שאלה: רצוני לברר מהו הטעם שכשנועלים מנעלים נועלים של ימין תחילה. וקושרים מנעל שמאל תחילה ואחר כך של ימין. ובחליצת המנעלים חולצים של שמאל ואחר כך של ימין.

תשובה: בדף ס"א ע"א 'תנו רבנן: כשהוא נועל נועל של ימין תחלה ואחר כך נועל של שמאל' ורבי יוחנן אמר שם בגמ': דאף כשנועל נועל של שמאל תחלה ואמר רב יוסף השתא דתניא הכי ואמר רבי יוחנן: הכי דעבד הכי, עבד - ודעבד הכי, עבד.

פירוש התוספות

ופירשו התוספות: (ד"ה דעבד וד"ה וסיים) דלא נחלקו ר' יוחנן וברייתא, דר' יוחנן אמר: דאף על גב שימין חשובה לענין בהן יד ובהן רגל שאמרה תורה לגבי מצורע שנותנים בימין. וכן לענין חליצה אמרה תורה לחלוץ בימין ונלמד מכאן שיש ליתן חשיבות לימין, מכל מקום בנעלים שיש להם קשירה יכול לנעול של שמאל תחלה וליתן כבוד לשמאל כיון דלענין קשירה חשובה השמאל שתפילה קושרין אותה על יד שמאל. והברייתא גם כן אינה חלוקה על

דימינא ולא קטר וסיים דשמאליה וקטר והדר קטר דימיניה. אמר רב אשי חזינא לרב כהנא דלא קפיד' והיינו שמר בריה דרבינא השתדל לצאת ידי שניהם ליתן כבוד בין לימין ובין לשמאל בקשירה ולכן נעל של ימין ראשונה ואחר כך

זה, אלא באה לומר: דאף על גב דשמאל חשובה לתפילין, מכל מקום יכול גם כן לנעול של ימין תחלה שיש לה חשיבות בשאר הדברים. ולכן אפשר לנעול של שמאל תחילה ואפשר לנעול של ימין תחילה שלכל אופן יש חשיבות. (ויש בפירושו דברי הגמ' עוד 4 פירושים עיין ב'פרי מגדים' משב"ז סק"ג).

מסקנת הגמ'

ומסקנת הגמ' שם: 'אמר רב נחמן בר יצחק: ירא שמים יוצא ידי שתיהן ומנו מר בריה דרבינא, היכא עביד? סיים

הכרעת הראשונים

והטור פסק כרב נחמן בר יצחק דאמר ירא שמים יוצא ידי שניהם, אבל שאר הראשונים הר"ף הרמב"ם הרא"ש המרדכי והסמ"ג השמיטו דין זה משום שהם סוברים שהלכה כרב יוסף דאמר דעבד הכי עבד ודעבד הכי עבד, משום דאמר רב אשי חזינא לרב כהנא דלא קפיד ומשמע שגם רב אשי סובר כן וכיון דבתראה הוא כותיה נקטינן. והשתדל ערוך (סימן ב' ס"ד) פסק כהטור והרמ"א לא השיג על זה:

בחליצת הנעלים

עוד אמרו שם בברייתא כשהוא חולץ חולץ של שמאל תחלה ואחר כך חולץ של ימין והטעם שזהו כבודה של ימין שלא תעמוד רגל ימין יחפה כל זמן שחולץ השמאל ('דרישה') ודין זה אף הטור לא הביא, אבל רבינו יונה בספר היראה (דפוס אשכול עמ' קפ"ב) כתב להדיא שחולץ של שמאל תחלה. וכתב ה'דרישה' שהטעם שהשיטו הטור מפני שזה כלול בדין הראשון שחוזן מנעילת המנעלים שיש בהם ענין של קשירה, יש ליתן כבוד לימין ולכן אף בחליצת הנעלים יש ליתן כבוד לימין: ■

דבר יום ביומו

הרב יוסף הלברין מיוחד לגנזי המלך

קצור דינים מ'משנה ברורה'

- א. על טלית גדול מברך; להתעטף בציצית בשו"א תחת הבי"ת. (סימן ח' סעי' ה' סק"י)
- ב. אחר הברכה, יכסה ראשו בטלית, עד שיגיע עד פיו (למנהג אשכנז) ומשליך כל הארבע ציציות לצד שמאל,

הלכות טלית גדול

- כדי הילוך ד' אמות ואח"כ יסיר העטיפה, עד שהתפילין של ראש, יהיה נראה קצת ויעמיד כל אחת מהציציות על מקומה, שיהיו שתי ציציות לפניו ושתיים לאחוריו והיד תפסיק בין ב' הציציות. (סימן ח' סעי' ד' סק"ד וסימן י' סקל"ז)
- ג. נכון שיכסה ראשו בטלית, מתחלת התפלה עד סופה, שמביא לידי יראת שמים. והאריז"ל היה מכסה בהלכות ציצית. ■

הרב יוסף ירושלמי מיוחד לגנזי המלך

בגמרא במסכת שבת (ק"ט): 'אמר רבי יהושע בן לוי: כל העונה 'אמן' היא שמייה רבא מברך' בכל כחו קורעין לו גזר דינו, שנאמר: "בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה' " ומבארים רש"י ותוס'; שכונתו שיאמר 'אמן' בכל כונתו, אמנם הביאו התוס'; 'דיש בפסיקתא כמעשה דר' ישמעאל בן אלישע דקאמר התם כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ואומרים 'יהא שמייה רבא מברך' בקול רם מבטלים גזירות קשות'

כתוב בזוהר הק' (והובא בבית יוסף סי' נ"ו, עפ"י תרגום מספר 'נוטרי אמן'): 'בא וראה שאין קדושה זו שעולה בכל העולמות, למעלה ולמטה ובכל השערים ושוברת מנעולים וחומות ברזל וקליפות הטומאה ומעלה את כבוד ה' ית' על כולם. ולכן אין אומרים ה'קדיש' אלא בעשרה בנו ויאמרנו בקול תקיף וחזק כדי לשבור את הסטרא אחרא על כרחם ולסלקם ועל ידי זה מתעלה כבודו של הקב"ה. וכל מנעולים וחומות בשלשלאות החזקות נשברות ונוכר ה' בבניו.

ומסיים הבית יוסף: מכאן יש להתבונן כמה יש לכונן ב'קדיש' ולהשתדל לענותו. וכתב בספר 'מטה אפרים': שאם היו נותנים רשות לצדיקים שבגן עדן, היו באים לזה העולם רק בכדי לענות 'אמן' יהא שמייה רבא'. מובא בשו"ע (סי' נ"ו): שיש לענות בקול רם ולהשתדל לרוץ כדי לשמוע

תפילה

'אמן'

כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן'

'א-ל מלך נאמן'. (כלומר שראשי תיבותיו אמן ועיין בתוס'). וביאר בזה הבן איש חי בספרו 'בן יהודע' ביאור נפלא, גם השואל בגמרא; 'מאי אמן?' יודע היה שיש ב'אמן' יחוד

'קדיש'. ומבאר המשנ"ב: שעי"ז מתעורר הכונה ומבטלים גזירות קשות. ומ"מ לא יתן קול גדול עד שיתלוצצו עליו בני אדם ויגרום להם חטא. ועוד כתב ד'אמן' יהא שמי' רבא' עדיף טפי מקדושה, עי"ש. יש להעיר; שמהפוסקים משמע שעיקר קול רם, הוא באמירת התיבות 'יהא שמייה רבא' ואילו בעניית ה'אמן' לא יגביה קולו יותר מהאומר 'קדיש' (ואולם יש שאינם סוברים כן).

בגמרא מסכת שבת (ק"ט): 'אמר ריש לקיש: כל העונה אמן בכל כחו, פותחין לו שערי גן עדן, שנאמר: "פתחו שְעָרִים וְיָבֵא גוֹי צַדִּיק שְמֵר אַמְנִים", אל תיקרי שומר אמונים, אלא שאומרים אמן.'

עוד מובא בברכות (נג): 'גדול העונה אמן, יותר מן המברך'. וזוהר הק' מבאר את הדבר באופן הבא: תיבת 'אמן' עולה בגמטריא צ"א וזהו כנגד שם הוי' (26) ושם אדנות (65) גם יחד העולים למנין צ"א. נמצא שהעונה 'אמן' הזכיר בענייתו מנין צ"א כנגד שני השמות הנ"ל ואילו המברך לא הזכיר בכרכתו אלא את שם אדנות בלבד.

ביאור נוסף לדבר מצינו בפירושו של רבינו בחיי: שפירש שהעונה 'אמן', הוא העד השני המצטרף לעדותו של המברך בכרכתו וכיון שאין העדות מתקיימת אלא בשני עדים, נמצא שהוא הכשיר והשלים את העדות וכן פסקו הראשונים ע"ד 'עדין בחתומיו זכין לו'. עוד אמרו חכמינו ז"ל בגמרא במסכת שבת (שם): 'מאי אמן? אמר ר' חנינא:

עלי הגיון

"למען לא אבוש"

מדוע בקש דוד המלך שיצר הרע לא יציץ בו כשהוא עוסק במצוות?

מפני שד' צוה ולא מפני שאנו מבינים כי יש בהם טעמים (הטעמים הם סיבה נוספת, משנית). ולכן אומר דוד המלך: כשאני לומד את חוקיך שלא ניתנו להם טעמים, אז לא יהיה ליצר הרע רשות להציץ בי. ■

"אכן, פעם היה מתאים לעשות כך, כיום כבר השתנו התנאים...". אבל כשלומדים את החוקים של התורה, שלא ניתן להם טעם, ואנו מקיימים אותם רק מפני שד' צוה, אזי קיום המצוות מקבל מימד שונה: אנו מקיימים אותם

אומר על כך מדרש רבה בפרשת 'בא' (שמ"ר י"ט ב'): 'אמר דוד: "רבון העולם! כשאני עוסק בחוקיך לא יהא רשות ליציה" להציץ בי'.' מה הקשר בין העיסוק בחוקים ובין מניעת הצצת יצר הרע?! מסביר ה'ילקוט אליעזר': יצר הרע עובד על כל דבר שהתורה והז"ל פירטו את הסיבות בקיום המצוות. יצר הרע נוקט בגישה מתחכמת של הסברה:

פרשת חקת

"והשקית את העדה ואת בעירם"

באכילה - הבהמה קודמת לאדם. בשתיה - האדם קודם לבהמה. ומדוע באוכלין הבהמה קודמת? כי יתכן שהאדם אוכל רק בזכות הבהמה

"וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר אֶת אִפְרַיִם הַפָּרָה.."
(במדבר י"ט, ט')

אומר 'בעל הטורים': **"וְאָסַף"** - ג' במסורה (כלומר, המלה **"וְאָסַף"** מופיעה ג' פעמים)

"וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר" (במדבר י"ט, ט') **"וְאָסַף הַמְצוֹרֵעַ"** (מ"ב ה, י"א); **"וְאָסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל"** (ישעיה י"א, י"ב).

אומר ה'חתם סופר': כתוב בגמרא (סנהדרין צ"ח): **"שאיין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב"**. **"וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר"**, משמע שכבר אין אנשים טהורים ונשאר דור שכולו חייב. **"וְאָסַף הַמְצוֹרֵעַ"**, הכונה שאין אנשים מצורעים, כלומר שנשאר דור שכולו זכאי.

בין אם זה כך ובין אחרת - **"וְאָסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל"** יבוא בן דוד ויאסוף אותנו!

"זאת התורה אדם כי ימות באהל.."
(במדבר י"ט, י"ד)

חז"ל דורשים: **"שאיין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה"** (ברכות ס"ג).

בעת בואו להקים את הישיבה גייס רבי מאיר שפירא מלובלין כספים רבים ברחבי העולם. אמרו לו: **"הלא כתוב שצריך למות על התורה ואתה מתקין להם תנאים טובים: מטבח, שרותים, מטות!?"** ענה להם: **"אתם רוצים שהבחורים**

הרה"ג שלמה ליונשטיין מיוחד לגנזי המלך

'כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא חטאת.. כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם' (מנחות דף ק"א).

אנו לומדים את פרשת הקרבנות, למרות שאין אנו יכולים להקריבם ולו רק כדי שיחשב לנו כאילו הקרבנו, מה שאין כן, לגבי מי שנטמא בטומאת המת - אם ילמד את ענין פרה אדומה לא יחשב לו כאילו נטהר. לשם כך צריך הזאה, אחרת לא יטהר. ונשאלת השאלה - מדוע אם כן, צריך ללמוד את הפרשה הזאת? אמרו חז"ל: **"זאת חקת התורה"** (במדבר פרק י"ב) **"דרוש וקבל שכר"**. כלומר, גם לאחר שפסקה פרה אדומה - **"דרוש וקבל שכר"**.

"וְלָקַחוּ לְטָמֵא מִצֵּפֶר שְׂרֵפֶת הַחֲטָאֵת.." (במדבר י"ט, י"ז)

אומרת הגמרא (ר"ה כ"א): **"בקש קהלת (שלמה המלך) להיות כמשה. יצתה בת קול ואמרה לו: 'וְכָתוּב יִשְׂרָאֵל דְּבָרֵי אֱמֶת'"** (קהלת י"ב, י').

אומר ה'ליקוטי בתר ליקוטי': **"לְטָמֵא מִצֵּפֶר שְׂרֵפֶת הַחֲטָאֵת"** - ר"ת **"שְׁלֵמָה"** וגם **"לְמִשָּׁה"**.

למשה התגלה הטעם של פרה אדומה. רצה קהלת להיות כמשה, דהיינו שגם לו יתגלה הטעם של פרה אדומה ואפילו הראה את הר"ת **"שְׁלֵמָה"**. אמרה לו הבת קול, שכתוב **"יִשְׂרָאֵל דְּבָרֵי אֱמֶת"**.

אצל משה, ראשי התיבות **"לְמִשָּׁה"** הינם בסדר ישר. אולם אצל שלמה ראשי התיבות **"שְׁלֵמָה"** הן בהיפוך סדר האותיות...

הדין היה נגמר אחרת: אם אין הסכמה בין הצדדים וכ"א מהם טוען שזה של השני, "הייתי מתיו את ראש שניהם" והמלכות תפקיע לעצמה את המטמון. שאל המלך: שישב על כס המשפט, את אלכסנדר מוקדון: "וכי זורחת אצלכם השמש?"

ענה: "כן" שאל: "וכי יש אצלכם בהמות?" ענה: "כן" אמר לו: "בזכות הבהמות זורחת לכם השמש!"

הה"ד (תהלים לו): **"אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'** אדם בזכות בהמה תושיע ה'.

ברם, כל זה נכון כשמדובר על אוכל שבא בדרך הטבע. אבל אוכל שבא בזכות נס - הרי לא יתכן שד' יעשה נס מיוחד בכדי להחזיק בהמות בחיים. מה יש לו מכך שיהיו יותר בהמות בעולם?!

ולפ"ז מובן, מדוע לא לומדים מכאן שבשתייה אדם קודם - כיון שאם היה כאן נס, זה היה בזכות בני האדם. כשמשה הכה את הסלע זה היה נס. כלומר: זה בזכות בני האדם. ולכן כאן אין ספק, שבני האדם ישתו קודם!

"והשקית את העדה ואת בעירם"
(במדבר כ', ח')

אומר רש"י: **"מכאן שחש הקב"ה על ממונם של ישראל"**.

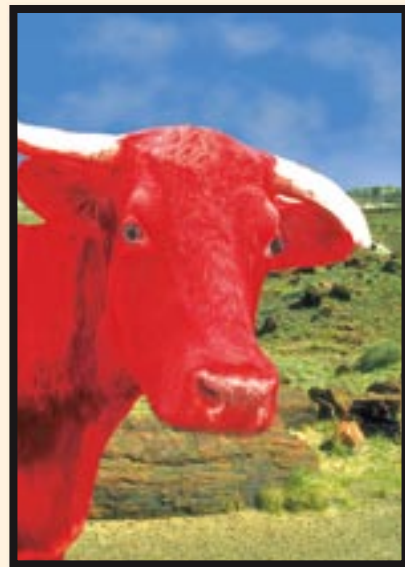
בפסוק ד', הם אמרו: **"לָמַתּוּ שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירָנוּ"** וד' עונה: **"והשקית את העדה ואת בעירם"**.

ומה הראיה לכך, שד' חס על ממונם של ישראל? יתכן שד' אמר כך, מפני שהעם בקש זאת - **"אֲנַחְנוּ וּבְעִירָנוּ!?"**

בקשת העם **"אֲנַחְנוּ וּבְעִירָנוּ"** לא היתה מפני שהם רצו להשקות את בעירם, אלא כך היתה טענתם: **"רבש"ע, אם אנו לא ראוים, אז בזכות הבהמות תן לנו מים!"** ולמה ד' הכניס את הבהמות בתשובתו? **"מכאן שחש הקב"ה על ממונם של ישראל"**.

ושאל הט"ז: אולי חס ד' על הבהמות סתם ולא דוקא מפני שהם של ישראל?!

עונה הט"ז: לא כן! כי כתוב: **"וְאֵת בְּעִירָם"**. הדגש הוא לא על הבהמות סתם,

אלא על בהמות ישראל. וד' משייך אותם לישראל, כי הוא חס על ממונם של ישראל!

"שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים" (במדבר כ', י')

אומר רש"י: **"לכך אמר להם המורים סרבנים, לשון יוני: שוטים מורים את מוריהם.."**

אומר ה'חתם סופר': חז"ל אומרים (ילקוט שמעוני מסעי תשפ"ז): שעם ישראל לא הספידו את מרים. מאידך גיסא כתוב בתורה, כי הם בכו ורצו מים.

הכיצד לא הספידו את מרים, הלא אפילו המצרים הספידו את יעקב אבינו?

התשובה היא; שהמצרים הספידו את ברכת יעקב אבינו והרעב חזר אליהם, לכן היתה להם סכה טובה לבכות.

ולכאורה למה בני ישראל לא התפללו לד' שיתן להם מים, מדוע היו צריכים לבכות?!

נמצא שמשה טען על בני בכפלים; אם הם הבינו שהמים היו בזכות מרים - וכשאינן מרים אין מים - אם כן חוזרת הקושיא למקומה, למה לא הספידו אותה?

ואם חשבו שהמים לא בזכותה, שיתפללו לד' שיתן להם מים. לכן אמר להם משה: **"מורים שוטים"**. כלומר, תרתי דסתרי...!

"ניאמר ד' אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל" (במדבר כ', י"ב)

אומר רש"י: **"גלה הכתוב שאלולי חטא זה בלבד היו נכנסין לארץ, כדי שלא יאמרו עליהם, כעון שאר דור המדבר שנגזר עליהם שלא יכנסו לארץ, כך היה עון משה ואהרן"**.

שואל הט"ז: כדי שלא יאמרו את זה עליהם, היו צריכים להכנס. ולא מובן, כי כתוב בפרשת 'שמות', כשמשה אמר לד': **"שלאחר שנשלח אל פרעה, המצב הפך קשה יותר: 'לֹמָה הִרְעַתָּה לְעַם הַזֶּה.. וּמָאֵז בָּאתִי אֶל פְּרַעֲה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרְעַ לְעַם הַזֶּה וְהַצַּל לֹא הִצַּלְתָּ אֶת עַמְּךָ"** (שמות פרק ה כב-כג).

ענה לו ד': **"עַתָּה תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֲעֲשֶׂה"** (שמות ו א).

אומר רש"י: **"עַתָּה תִּרְאֶה"** - **"העשוי לפרעה תראה ולא העשוי למלכי שבעה אומות כשאביאם לארץ"**.

כלומר כבר אז נגזר עליו שלא להכנס לא"י. ולמה רש"י אומר שאלמלי חטא זה, היו נכנסים לארץ?!

מסביר הט"ז: נכון שכבר אז נגזר על משה שלא להכנס לארץ, אבל אם לא היו יותר חטאים, ד' היה מוותר לו. כי אחרת כולם היו אומרים שהוא לא נכנס לארץ, כי היה שותף בחטא המרגלים. על כן היה מגיע לו להכנס כדי שלא יאמרו שהוא מת בחטא המרגלים! אבל עתה, הוא עשה חטא מפורסם, שכל ילד יודע שמשה רבנו לא נכנס לארץ, מכיון שהוא הכה את הסלע.

וממשיך רש"י ואומר: שדבריו של משה רבנו כלפי ד'; **"והלא 'הצאן וּבָקָר יִשְׁחָטוּ'!"** (במדבר י"א, כ"ב) **"קשה מזו. אלא לפי שבסתר - חסך עליו הכתוב. וכאן שבמעמד כל ישראל - לא חסך עליו הכתוב, מפני קדוש השם"**.

כלומר: החטא של משה, שחטא שם, לא היה גדול דיו להשאירו במדבר. מדוע? כי זה היה חטא בסתר ועדין היו אומרים שמשה לא נכנס לארץ בגלל המרגלים. ולכן ד' לא יכל לעשות זאת.

אבל כשהחטא בענין הסלע היה מפורסם אצל כולם, משה יכול להשאיר מחוץ לגבולות הארץ ולא יגידו שזה עקב חטא המרגלים! ■

'גדולה לגימה שמרחקת את הקרובים ומקרבת את הרחוקים'

>>> המשך מעמ' 1

המלכות שלו ושל זרעו אחריו בשביל דוד, אהבה אמיתית שאינה תלויה בדבר. אבל בשעה שהוא מודיע לו לברוח, הוא שוכח דבר אחד; שדוד המלך לא אכל כבר שלשה ימים.

אילו היה נותן יהונתן לדוד שתי ככרות לחם לפני שהוא בורח;

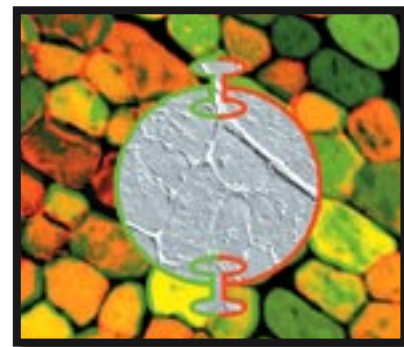
★ לא היו נהרגים אנשי "נב עיר הפקנים" (שמואל א פרק כב).

★ לא היה דואג האדומי מפסיד את העולם הבא.

★ ולא היה מת שאול ושלשת בניו עם יהונתן.

וכל זה בגלל שתי פיתות.

זהו 'שגנתו עולה זדון' כל כך 'גדולה לגימה' שזה יכול לגרום שעיר שלמה נהרגת. למה? כי דוד היה רעב ונכנס לנב ובקש לאכול והם נתנו לו לאכול. בכך הם היו מורדים במלכות כי שאול מחפש אותו ומבקש להמיתו והם שתפו פעולה עם הנרדף. דואג שהלשין עליהם גרם

למיתתם של הכהנים, אבל הוא הפסיד בכך את חיי העולם הבא שלו ושאול ושלשת בניו מתו בגין שתי הככרות האלה כעונש, כולל יהונתן האוהב בתוכם.

האם יהונתן התכוון לכך? הוא פשוט שכח! אם הוא הפקיר את מלכותו בשביל דוד, האם שתי ככרות הלחם היו הבעיה? אלא שאמר רבי יוחנן שכל כך גדולה לגימה ש'שגנתו עולה זדון'. כאילו במזיד לא נתן לו.

'גדולה לגימה' ש'מעלמת עינים מן הרשעים'. לפני שעם ישראל יצאו ממצרים הקב"ה מכה עשר מכות את המצרים. העולם משתומם ונדהם. הקב"ה גודר

את הים שנאמר: "לגזר ים-סוף לגזרים" (תהלים קלו יג), שנים עשר שבילים לכל שבט ושבת. ומשחררם מעבודת עולם לחירות ממקום שאי אפשר לצאת. מצרים דאו 'מעצמת על' מוקפת כשפים ועם של עבדים יוצא בגאון בזרוע נטויה באותות ומופתים. בין הגאולים שיוצאים משם ישנו אחד שקוראים לו 'מיכה', שמנצל את הגאולה להעביר פסל לעבודה זרה בשביל להחטיא את ישראל. 'שכן מצינו בקריעת ים סוף; אע"פ שהיה עמהם ע"ז, לא נמנע מלקרוע הים. שנאמר: (זכריה י) 'וְעָבַר בֵּינָם צָרָה - זֶה פֶּסֶל מִיכָה' (רבינו בחי).

וכשעם ישראל מגיעים לארץ ישראל הוא מקטיר ומנסך עליו ותופס פתאים ומפתה אותם לעבודה זרה.

כתוב בגמרא (סנהדרין קג ע"ב): 'מגרב לשיילה ג' מילין והיה עשן המערכה ועשן פסל מיכה מתערבין זה בזה'. איזה חילול ה'.

'בקשו מלאכי השרת לדחפו', עמדו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא ורצו לטרדו מן העולם, אמר להם הקב"ה: 'הניחו לו, שפתו מצויה לעוברי דרכים'. אל תגעו בו! מה יש? הוא מחלק פיתות לעוברים ושבים. עובר אורח שאין לו מה לאכול והוא רעב, מכניס אותו מיכה ומאכיל אותו. וזאת אפילו כשהוא מחטיאו. ראו עד כמה 'גדולה לגימה' ש'מעלמת עינים מן הרשעים'.

'גדולה לגימה' ש'משרה שכונה על נביאי הבעל'. הקב"ה אומר לעדו הנביא לא ללכת ולא לשוב יותר לבית א-ל. בדרך פוגש אותו נביא השקר ואומר לו: עכשיו קבלתי נבואה מאת ה', שאתה יכול לחזור לבית אל, כיון שהגזרה התבטלה. והוא שמע לו וחזר בחזרה והכניסו לביתו והאכיל אותו פת. באותה שעה שרתה נבואת אמת על נביאי הבעל. פלא פלאות עד איפה זה יכול להגיע. עד כדי כך 'גדולה לגימה' ש'משרה שכונה על נביאי הבעל'. הכל בסוד הפיתות - שני שקלים, קמח ומים ותראו מה אפשר לעשות.

מה היה עושה אברהם אבינו? עשה אָשֶׁל - אכילה שתיה לינה - וגם לוויה היה מלווה את האורחים לאחר שאכלו אצלו וככה הפיץ אמונה בכל העולם.

ממי למד אברהם אבינו? משם בנו של נח. הוא שאל אותו בזכות מה נצלתם מהמבול? אמר לו בזכות החסד שעשינו עם החיות העופות והבהמות. במשך שנים עשרה חדש בתבה היינו מאכילים אותם יומם ולילה ונותנים לכל אחד אוכל בעתו. אמר אברהם אבינו: ומה אלו שניצלו מן המבול בזכות שהאכילו חיות עופות ובהמות אני אלך ואפרנס ואזון את בריותיו של הקב"ה, את בני האדם. שזו מעלה גדולה יותר.

עשה לו אהל פתוח לארבעה כוונים. אחר כך פתח לו 'מלונות' והיה מאכיל עוברים ושבים, נותן להם לאכול. כשמסיימים, היה אומר להם: 'תברכו למי שזה שלו', היו מברכים את אברהם. אומר להם: 'לא לי, אלא לזה שהעולם שלו שברא את הפירות והמאכלים - לבורא את הכל - תברכו לו. מי שברך, שחרר אותו לדרכו. מי שלא, אמר לו תשלם. כך הפיץ אברהם אבינו אמונה. וברוך ה', כל המאמינים בעולם בה' יתברך מאז ועד היום, הם בזכות אברהם אבינו.

יחידי היה אברהם העברי, כלם עומדים בעבר אחד והוא מהעבר השני ותראו מה עשה עם 'גדולה לגימה' ועד היכן תוצאותיה.

אבא חלקיה היה צדיק גדול. בשנת בצורת היו באים אצלו ומבקשים שיתפלל לגשמים, היה עולה לעליה שבביתו ואשתו היתה עולה אתו, הוא מתפלל בקרן זוית והיא בקרן זוית והענגים היו עולים מהכיוון שלה דוקא.

שאלו למה? משום שהוא היה נותן צדקה לעניים, כסף. אבל היא היתה מאכילה אותם. כך שהם לא היו צריכים לטרוח עוד ללכת למכולת לקנות והיו מקבלים את זה ללא טרחה. בזכות זה מעלתה היתה גדולה מאד, עד שהענגים היו באים דוקא מהכיוון שלה להורות על כך 'גדולה לגימה'.

נו, האם חשבתם מה אפשר בעולם הזה לעשות עם קמח, מים ושני שקלים?

עתה צאו וחשבו מה ניתן לעשות עם קלטות, סי.די, ודי.וי.די בכל העולם כולו. שזו גדולה מ'גדולה לגימה שמקרבת את הרחוקים'. תנו כח להפצת יהדות והצטרפו לתכנית 'כח כפליים' של שופר טל': 03-6777779 בין 9:00 - 21:00

מתחבר'ים...

עם הרב

אמנון יצחק שליט"א

ביום ראשון 10/07/05
השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

אולמי B שמחות רח' לזרוב 8 ראשון לציון ליד קניון הזהב

מוסדת פארוק שמואל וראובן ארועים עד-70 איש גלאט כשר בד"ץ רח' ההגנה 70 אור יהודה טל' 03-5330159

כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" הערב מאובטח דמי כניסה 10 ש"ח לכיסוי ההוצאות

WWW.SHOFAR.NET

נסיעה לקברות הצדיקים עם הרב אמנון יצחק

רבי מאיר בעל הנס-טבריה

ר' יונתן בן עזיאל-עמוקא

זכאי "חי כפליים" 50% הנחה

ביום רביעי ו' תמוז 13.07.05
יציאה בשעה 7:30 בדיוק

המסלול:
11:30 קבר רבי מאיר בעל הנס וקבר הרמב"ם
13:00 כינר הרצאה של הרב אמנון יצחק שליט"א
14:30 כינר ארוחת צהרים כיד המלך
17:00 מירון קבר רבי שמעון בר יוחאי

ההרשמה במשרדי "שופר" רח' מתתיהו 10, בני ברק טל: 03-677779

זכרון עולם

המעוניין לתרום לעלוי נשמה, ליום זכרון או להצלחה: יתקשר לטל': 03-6762226 למחלקת 'גנזי המלך'

גליון זה "גנזי המלך" מוקדש לעילוי נשמתם של הנפטרים המצוינים כאן
this booklet is sponsored for the memory of:

ג'יובני אמתי בן קרלא לזכות לחזור בתשובה שלמה Giovanni Amati ben Carla	יהודית חכמון בת גמילה ובנותיה לפרנסה וחיים טובים Jeudit Hakmun bat Gamila and her daughters	אזורה נחום בן ג'מא ומשפחתו להצלחה ופרנסה טובה Azura Nahum and his family	ג'יאני מוסכתי בן כוסטנצא שיזכו כל עם ישראל לברכה שלמה Gianni Moscati ben Costanza
אילן חי רבש בן ג'לוסומינה ושותפו סימו נאזי נעמן בן לאורא - לפרנסה טובה Ilan Hai Devash ben Gelsomina and his associate Simo Nesi Naaman ben Laura	דב חיים רבש בן מיכול מינא לפרנסה טובה ולבנות בית כשר ונאמן Dov Haiim Devash ben Micol Mina	מרטינה די קסטרו בת סבריינה לרפואה שלמה Martina Di Castro bat Sabrina	אדי מסיקה בן ג'יוליה לזיווג הגון כדי לבנות בית כשר בישראל Eddy Messica ben Giulia
סטפנו קלאו בן פראנקא לפרנסה טובה וחיים טובים למשפחתו Stefano Calo' ben Franca	יוסף קלוסקי בן אברהם ואשתו דניאלה בת ג'יוליה לזכות בבן זכר Yosef Calosky ben Avraham and his wife Daniela bat Giulia	השותפים: לאונה סונינו בן ג'יוליה - אלדו אמתי בן אוג'ניו - אדורדו ספדיה בן אמליה לחיים טובים Leone Sonnino ben Giulia Aldo Amati ben Eugenio Eduardo Safdie ben Emilia	דוד אידורד פדלון בן רינה ומשפחתו לרפואה ופרנסה טובה David Eduard Fadlun ben Rina and his family
יעקב ג'קומו תראגינה בן אסתר לעלוי נשמתו Yaakov Giacomo Terracina ben Ester	דינה סרור בת מסעודה ובנו משה בנורו בן דינה - לעלוי נשמתם Dina Seror bat Mesauda and his son Moshe Bendaud ben Dina	ונדא פוג'אטו בת אלאוורה לעלוי נשמתה Wanda Poggetto bat Eleonora	אנריכו אהרון מג'אר בן רוזא לעלוי נשמתו Enrico Aaron Magiar ben Rosa
מחליאל יפת בן מלכה ומצליח לעלוי נשמתו	מברך נחום בן מיסה ואשתו ג'מא בלולו בת ג'ורא - לעלוי נשמתם Mevorach Nahum ben Misa and his wife Gemma Bellulu bat Giora	נואמי ג'רבי בת מרים לעלוי נשמתה Noemi Djerbi bat Miriam	

הופעת משאית הפלאים

יום רביעי 06.7.05 שכל נוח ים רח' הנחשול ברחבת בית הכנסת ראשון לציון בשעה 19:30

יום שני 11.7.05 מגרש חניה ליד בריכת נופשנית קרית בן גוריון חולון בשעה 19:30

ניתן להזמין את משאית הפלאים לפרטים טל' 050-2040325 שפריר

אבריאל
יש טעם!

טעם נפלא!

100% סויה אורגנית!

פולוי סויה לא מהונדסים!
(אכן הטעם הנפלא)

רק 1.4% שומן!

יש יתרונות
אמסקה סויה
של טעמן:

בהשגחת הברוך
מאיר שלום
אברהם הרצל